

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань інтеграції України до Європейського Союзу

28 травня 2026 року

Веде засідання голова комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Добрий день, колеги. Вітаю ще раз усіх. Дякую за те, що оперативно зібралися. Ми розпочинаємо з вами позачергове засідання комітету. Маємо на порядку денному всього одне питання, яке стосується Меморандуму між Україною і Європейським Союзом про надання нам кредиту в обсязі 90 мільярдів євро. Тому ставлю на голосування такий порядок денний, колеги, суто з одного питання.

Хто – за, прошу визначатись та голосувати. Хто – за?

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГОЛОВУЮЧА. І Климпуш-Цинцадзе теж – за.

Колеги, ми зараз, звичайно, розглянемо цей вікопомний документ. Але я хочу відразу висловитися стосовно того, що я вважаю неприпустимим вносити у Верховну Раду о 6-ій годині ранку такого рівня документ і очікувати, що до 9-ої вже комітет має його опрацювати і потім ухвалити рішення. О 10-ій Верховна Рада вже буде його розглядати на своєму

засіданні. Мені видається, що ні в кого немає реальних можливостей ґрунтовно ознайомитися з цим документом, пропрацювати його, всі деталі, всі нюанси для того, щоб усвідомлено ухвалювати рішення.

І хочу нагадати нам усім, звичайно, таке доручення нам дав Голова Верховної Ради, ми його реалізуємо. Але хочу нагадати, що насправді ми як Верховна Рада працюємо в режимі постійного засідання і, власне кажучи, це дозволяє нам зібратися протягом... мало би дозволяти нам зібратися протягом 24 годин. Це означає, що ми могли би принаймні кілька днів виділити для того, щоби народні депутати України ознайомилися детально з цим проектом закону і ратифікацією, усвідомили, що саме передбачено ним, як будуть виділятися ці кошти від Європейського Союзу, на яких умовах. І тільки після того Верховна Рада мала би ухвалити це рішення.

Я думаю, що ми почуємо сьогодні ще не одну заяву народних депутатів стосовно того, процедури і внесення, і розгляду цього законопроєкту. І я з усіма такими зауваженнями буду абсолютно згодна, бо це просто обурливо.

В нас є на зв'язку... Я дякую, що підключився заступник міністра фінансів Юрій Драганчук. Пане Юрію, я прошу вас, власне, ознайомити нас із деталями цього документа. В мене вже є якась низка питань, але я просила би вас розказати детальніше колегам як це розуміє Мінфін, як це уряд України розуміє і, власне кажучи, після того будемо задавати питання і переходити до ухвалення рішення. Будь ласка.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Дякую. Добрий день, Іванна Орестівна. Добрий день, шановні народні депутати. Дякую, що зібралися.

Вступ, не те що в виправдання, просто в пояснення ситуації, я вам поясню, що зі сторони Європейської комісії також був запущений механізм пришвидшеного реагування, коли люди працювали 24 на 7, узгоджували деталі і всі юридичні тонкощі цього документа, який по суті є унікальним як для Євросоюзу, так і для нас, тобто з тієї сторони так само Урсулою фон дер Ляєн був запущений механізм погодити за 24 години. Я навіть не знав, що

такий, якщо чесно, механізм існує, але виявляється, він існує, коли всі включаються і все роблять.

Була проведена величезна робота протягом останніх тижнів – це, дійсно, ночами. І тому я вибачаюсь, що в такому, як-то кажуть, ургентному статусі ми зараз його вносимо. Але сподіваюся, що народні обранці також трошки довіряють уряду і нашій здатності відстоювати інтереси України в переговорах з Євросоюзом. Тому вашій увазі представляється угода, законопроект про ратифікацію Угоди про Позику на 90 мільярдів, а також Меморандум про взаєморозуміння між Україною та Євросоюзом (щодо отримання макрофінансової допомоги), тобто два документи.

Перший документ – Угода про Позику, який ратифікується, він визначає загальну рамку, яким чином ми отримуємо, визначає... кошти визначає, що це 90 мільярдів євро загальна сума фінансової допомоги Україні. Визначається також, що ми повертаємо ці гроші у випадку, коли Росія виплачує нам репарації, що це є джерелом погашення цієї позики, що дає нам можливість відображення в бюджеті цієї позики як гранту.

Тобто єдина умова по суті, коли ми повертаємо ці кошти, це якщо Росія заплатить нам в повному розмірі репарації. Це дає нам можливість не виходити за рамки дефіциту, погодженого з нашими донорами, і, в принципі, як це передбачено бюджетним законодавством, що є дуже добре.

Як розбиваються ці гроші по напрямках? Там є дві складові, це оборонна складова і бюджетна складова. На цей рік оборонна складова складає до 28,3 мільярда євро, це все індикативні цифри і в Україні є можливість спрямовувати ці гроші в більшій мірі на оборону або в меншій мірі на оборону, в більшій мірі на бюджет в залежності від потреб. І 16,7 мільярда євро – це забезпечення макрофінансової стабільності. Тобто це на покриття бюджету... на покриття дефіциту бюджету.

Відповідно другий, це що стосується цього року, 26-го року. Відповідно другий документ – це Меморандум про взаєморозуміння, якраз визначає умови, по яких ми будемо отримувати якраз цю бюджетну,

половину цієї бюджетної частини, тобто 8,35 мільярда євро через інструмент макрофінансової допомоги. Іншу половину бюджетної частини – це так само 8,35 через механізм Ukraine Facility. Це ми зараз не голосуємо, це буде відповідно зміни в першій Ukraine Facility, над яким уряд зараз також працює, він потребуватиме ратифікації.

Так, що ще сказати. Тобто ключове, що? 90 мільярдів на цей рік. А, ключове, що хотів сказати, що оборонна частина, вона є безумовною, тобто немає ніяких умов, які ми повинні виконати для того, щоб отримувати оборонний бюджет.

Що стосується макрофінансової допомоги, оці 8,35, там є ряд умов, над якими ми якраз дуже довго працювали, вони відображені в меморандумі.

Ключова суть умов. По-перше, це мобілізація внутрішніх доходів, яка передбачає ухвалення законів про трирічне продовження військового збору, що ми вже зробили, а також оподаткування міжнародних посилок і цифрових платформ, які повинні будемо зробити. На жаль, вчора не вистачило голосів. Також реформування пільгових режимів та гармонізація корпоративного оподаткування з директивами ЄС, я маю на увазі ATAD.

Щодо реформування пільгових режимів передбачається поетапний підхід, бо я так розумію, це для народних депутатів і, в принципі, для суспільства чутливе питання, тому передбачається певна етапність. Перед тим як вводити якісь додаткові джерела надходжень, ми повинні спростити для тих же ФОП їхню діяльність, це, мається на увазі, буде автоматичне формування звітів для них. Квартальна звітність замість щомісячної буде, щомісячні податкові накладні замість щоденних, також формування попередньої податкової декларації для фізичних осіб самою податковою адміністрацією, а також спрощення податкових накладних.

Тобто я чому про це розкакую? Бо це, я так розумію, сама ключова, сама непопулярна, напевно, реформа, і тому я пояснюю. Ще до того, як щось запроваджувати, якісь додатковий, скажімо так, батіг, то буде пряник і буде покращення життя для спрощеної системи оподаткування. Про це саме

будемо спілкуватися з міжнародними партнерами, готувати плани, разом з податковою адміністрацією її представляти їм, і вам також.

По ключових умовах розказав. Прошу дуже підтримати. Це необхідно для нас всіх. Готовий відповісти на запитання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте ми спочатку запропонуємо колегам членам комітету задати запитання.

ВІНТОНЯК О.В. Доброго дня. В мене є питання. Єдине, без відео, щоб був кращий зв'язок.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Олено.

ВІНТОНЯК О.В. Я хотіла би ще раз уточнити по цифрах. Тобто загалом з 90 мільярдів були озвучені на цей рік, я так розумію, що на декілька років розбивається, скільки по цифрах є в нас безумовна допомога і скільки в цифрах буде «оцінюватися», так в кавичках візьмемо, «оцінюватися» оці зміни до Ukraine Facility, які, в принципі, отримання під питанням, це ж залежить від проголосовано – непроголосовано. Ми бачимо як по посилках іде, і це поки що не сприймається суспільством, тому, будь ласка, можна точну цифру?

ГОЛОВУЮЧА. Зараз. Перед тим як пан Юрій відповість я, може, просила би пана Юрія ще раз пояснити, є 90 мільярдів, на один рік дається 45, на другий дається 45, позика розрахована на 2 роки виключно.

ВІНТОНЯК О.В. Ні, воно не дається, воно ж, бачите, як би виділяється по Facility.

ГОЛОВУЮЧА. Так, виділяється, виділяється. Але ні-ні, але там є два компоненти, пан Юрій сказав про оборонну складову на цей рік 28,3 мільярда євро і 16,7 на бюджетну. Але бюджетна розділяється ще на два компоненти: макрофінансова допомога і допомога по Ukraine Facility, приблизно по 8,35 мільярда євро на кожну статтю. На даний момент у нас прописані тільки умови по макрофініну на 8,35 на цей рік. Правильно? А по Ukraine Facility, якщо я правильно вас зрозуміла, це буде інший документ, яким буде оновлена Ukraine Facility, яка буде окремо вноситися, буде вноситися для ратифікації чи ні, я прошу це уточнити.

Так само, я просто уточнюю ще запитання пані Олени, і так само незрозуміло з цього документа, а які умови для 45 мільярдів наступного року. Тобто чи це окремі документи, які потрібно буде ратифікувати і так далі?

ВІНТОНЯК О.В. Дякую. Дякую за уточнення.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Я поясню. Все правильно ви сказали, Іванна Орестівна. Тобто загалом 90 мільярдів, 45 цей рік, 45 наступний рік. Розглядаємо цей рік. 45, значить, він ділиться на 28,3 мільярда євро, як ви правильно сказали, оборонна частина, яка безумовно. Далі, 16,7 залишається, це бюджетна частина. Вона, як ви правильно сказали, йде по двох механізмах: 8,35 по макрофінансовій допомозі, умови якої я вам озвучив, яку ми просимо вас ратифікувати. І 8,35 – це додатково через механізм Ukraine Facility, друга половина бюджетної складової на цей рік, яка буде йти змінами в існуючу Ukraine Facility, яка, як ви правильно сказали, також тяжко йде в плані голосування законопроектів, і умови до якої ми зараз дискутуємо з Європейською комісією. На наступний рік питання по других 45 мільярдів, там також будуть умови, але про це ми будемо говорити перед початком наступного року.

ГОЛОВУЮЧА. Два ще уточнюючих запитання. Чи я правильно розумію, що по наступних 45 мільярдах ми теж будемо мусити провести додаткову ратифікацію чи ні? Це перше питання.

І друге. Чи оновлений Ukraine Facility буде потребувати також ратифікації в парламенті?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Оновлений Ukraine Facility не буде потребувати ратифікації в парламенті. А на наступний рік щодо... якщо це буде макрофінансова, фінансова допомога, як ми зараз цей меморандум... Бо ми ще не знаємо, через який механізм в наступному році будемо отримувати. Чи тільки виключно через Ukraine Facility, тоді не потрібна ратифікація, чи через макрофін також, що насправді для нас як Мінфіну є більш зручним інструментом, тому будемо старатись отримати частину і по макрофіну. Чим важливий макрофін, того що це стабільність отримання доходів, надходжень по місячному плану і тоді легше планувати видатки. Тоді скоріш за все потрібна буде також ратифікація.

Дякую.

ВІНТОНЯК О.В. В мене ще одне питання. Скажіть, будь ласка, чи буде передбачено в тій угоді таку умову як по Ukraine Facility по першій, по діючій зараз, що якщо певне законодавство, яке передбачене... певні законодавчі зміни, які передбачені цією складовою на 8,35, наприклад, не будуть прийняті, не знаю, чи там є строки, просто до кінця року чи там з датами більш конкретними: липень, червень, умовно, серпень, вересень, чи будуть вони переноситись на наступний рік з можливістю виконання?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Такої умови скоріш за все не буде, але там будуть поквартальні індикатори як і в попередній. Але знову ж таки цей інструмент Ukraine Facility, який зараз на стадії обговорення. Тобто зараз ми цю угоду, яку ми презентуємо, там умовно загальну рамку, Угода про Позику і

меморандум макрофін, він не містить таких умов. Тобто він містить конкретні умови для отримання помісячної фінансової допомоги, яку ви бачите. А по Ukraine Facility ще не відомо, скажемо.

ВІНТОНЯК О.В. Тут треба уряду буде дуже сильно попрацювати і відстоювати це питання.

ДРАГАНЧУК Ю.О. 100 відсотків.

ГОЛОВУЮЧА. А я би хотіла все-таки уточнити. Знову ж таки з того, що я прочитала, якщо я правильно зрозуміла і встигла прочитати, і розібратися, то виходить, що кошти, заявки на кошти в рамках 90 мільярдів Україна може подати найпізніше до 1 грудня 27-го року. Це означає, що те, що буде записано чи в Ukraine Facility, чи в макрофінансі, тобто всі речі, які обумовлені виконанням якихось речей, якихось конкретних завдань, вони повинні будуть бути виконані до 1 грудня 27-го року. Наскільки я розумію, пізніше заявок не можна вже подавати, але кошти можуть бути ще надані і в 28-му році, якщо, наприклад, до того часу заявки були... до 1 грудня 27-го року заявки були зроблені. Правильно я зрозуміла?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так, абсолютно правильно. Тобто до кінця 27-го Єврокомісія має прийняти рішення, тобто що ми виконали всі умови, а виділяти кошти можуть ще в 28-му.

ГОЛОВУЮЧА. І це означає, що це трохи коригує роботу Ukraine Facility, як на мене, тому що Ukraine Facility передбачає, що якщо ми не виконали в конкретний проміжок часу ту чи іншу умову, то в нас залишається ще максимум рік на її виконання. Тобто в нас... а якщо вже протягом року вона не виконана, то тоді гроші навіть, які були виділені для

України чи передбачені для України, вони не будуть виділені для України. В цьому випадку такої можливості не буде залишатися. Правильно я зрозуміла?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так, тобто нам всі умови...

ВІНТОНЯК О.В. *(Не чути)* ...я теж питала.

ДРАГАНЧУК Ю.О. ...виконати до кінця 27-го і тоді кошти ми можемо... Але кошти ми потенційно можемо ще отримати в 28-му. Але умови, так, ви правильно говорите, потрібно виконати до кінця наступного року.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, які ще є питання до пана Юрія?

_____. Я вважаю, потрібно приймати рішення. Це дуже важлива, дуже важливий закон, я не знаю, тут про що ще можна говорити. Давайте приймати рішення, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Я все-таки дозволю собі ще запитати і теж дати зрозуміти іншим колегам, щоб ви розуміли, за що ми будемо голосувати. Пан Юрій сказав, що єдиною умовою повернення боргу Україною буде виплата Росією репарацій. Якщо я правильно прочитала те, що я намагалася прочитати, цю угоду, то є ще один сценарій, який принципово інший за своєю природою, що якщо Україна порушить демократичні стандарти і якщо вона порушить там принципи верховенства права, дотримання прав людини, антикорупційну політику і демократичне врядування, то... якщо вона перестане дотримуватися демократичних механізмів, верховенства права, захисту прав людини, то вона... це стане підставою... це може стати, вибачте, так, підставою для повного повернення повного боргу Україною. Правильно я розумію? Незалежно від репарацій Росії.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Іванна Орестівна, дивіться, це стандартна умова. Звичайно, якщо Україна піде якимось іншим курсом недемократичним, то, як ви правильно сказали, це не автоматично, а в Єврокомісії є право, це як event of default, стандартна історія, попросити нас вернути кошти, тому що ми там штовхаємо країну в прірву. Але я впевнений, що такого не відбудеться. Але така умова, звичайно, є.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. В мене ще два питання. Які механізми контролю і нагляду Європейського Союзу передбачені за використанням Україною цих коштів, передбачені, це одне.

І друге, я трохи, вибачте, заплуталась, і тут, може, і до вас, і до секретаріату нашого, ви сказали про два документи: Угода про Позику і Меморандум про взаєморозуміння. Чи це зараз означає, що ми маємо дві ратифікації провести? Я тут трохи розгубилася, перепрошую. Прошу пояснити.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Процедурно це одна ратифікація, тому що меморандум є складовою як додатком Угоди про Позику. А по механізму контролю, по бюджетній частині вони стандартні, тобто наше постійне звітування і їх можливість надавати уточнюючі запити, плюс по оборонній частині, вони там також будуть все бачити, що раніше не було. Тобто зараз по оборонній частині також передбачено звітування і погодження платежів за контрактом.

ГОЛОВУЮЧА. То там спец... Там передбачений спецрахунок, тобто це буде спецрахунок, яким буде опікуватись Міністерство оборони.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так, це буде рахунок, відкритий в Європейському Союзі, розпорядником якого через Національний банк буде Міністерство оборони. І процес, якщо вже такі деталі потрібні, буде виглядати наступним чином, що заявки будуть на вибірку подаватися Міністерством оборони і потім будуть верифікуватися відповідно DEFIS – це директорат оборонний Європейської комісії. Тобто вони будуть бачити по суті кожен платіжок і буде у них право моніторингу за всіма цими видатками, рахунками, що в європейському банку – це Бундесбанк буде, і відповідно в українському банку-кореспонденті.

ГОЛОВУЮЧА. А як, вибачте, будуть дотримані тоді вимоги, якщо йтиметься про інформацію з обмеженим доступом?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Відповідно до угоди про захист інформації. Тобто це не всі будуть мати можливість, є окремі люди з доступом з одної і з іншої сторони, є відповідна угода і певні обмеження.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, секунду, просто тут якийсь повідомлення, яке я маю глянути. Колеги, якщо немає інших питань, може, давайте почуємо пана Олександра Ількова.

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, шановна Іванна Орестівна, шановні народні депутати. Ми підтримуємо беззаперечно цю угоду і законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Я тоді би пропонувала, щоб на основі цього з вами нашого обговорення, щоб секретаріат тоді додав до проекту рішення, щоб ми чітко прописали, що Ukraine Facility... це окремі умови для Ukraine Facility, бо цього у нас не було зрозуміло. Це раз.

А друге, можливо, ми якось мали би, але пан Юрій нам не відповів на це питання, ми мали би якось означити в нашому висновку, мені здається, і

пропозиції до ратифікації, те, що там на... щодо другої частини суми, 45 мільярдів, на даний момент не визначено в переліку умов. Правильно? Це буде правильно сформульовано таким чином?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так. Ми очікуємо імплементаційне рішення Європейської комісії, яке буде прийняте наприкінці року, і тоді ми почнемо по суті затверджувати умови на наступний рік.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто я правильно розумію, що ми, так, щоб ми всі там були на одному... що ми зараз ратифікуємо Меморандум про взаєморозуміння, який дає ніби загалом... загалом погоджуємося на умови. Ні, не так, загалом можливість отримати 90 мільярдів, але ратифікуємо умови до частини з 45. Правильно?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так, саме так. Але тільки меморандум – це якраз є умови, а угода...

ГОЛОВУЮЧА. Навпаки. Окей, навпаки. Окей, да. Тобто меморандумом якраз 8,35 умови, правильно, а Угода про Позику – це взагалі про можливість отримати її.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так 90 на... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Окей. І, швидше за все, якщо я правильно зрозуміла, то буде якийсь інший імплементаційний регламент, не той, яким регулюється це конкретне рішення, прийнятий Європейським Союзом. Цілком вірогідно, що він буде потребувати також нашої ратифікації, нашої згоди як держави щодо умов по макрофіну на наступний рік, правильно?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Просто, щоб ми з вами всі розуміли, про що взагалі йдеться.

Колеги, чи є ще якісь запитання? Немає, да. Окей. Тоді... Я правильно розумію, що всі зрозуміли, що посилки, ПДВ для ФОП і так далі ми зараз візьмемо на себе зобов'язання це все зробити, правильно, всі зрозуміли?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Ні, ПДВ для ФОП там немає, вибачайте.

ГОЛОВУЮЧА. Немає? Окей. Тобто це все спрощенка буде для ФОП. Тут так просто написано – прийняття Державною податковою службою дорожньої карти... а, покращення управління, дотримання вимог щодо ПДВ. Це не для ФОП. Окей.

Ще у мене одне питання. Тут написано про, вибачте, про Митний кодекс як... новий Митний кодекс і призначення постійного Голови Державної митної служби як умова для першого траншу. Що уряд думає з цього приводу?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Вчора схвалили... По-перше, це вже виконані умови, тому що головний митник країни вже призначений на прозорому конкурсі і Митний кодекс схвалений на уряді, поданий в Раду. Умова там звучить, що ми його мали подати на уряд. Тому ми вже ідемо далі, там вже потім буде прийняття у вересні. Тобто це вже виконані умови.

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла. Ви все перекидаєте вже на Раду, я зрозуміла. Прекрасно, колеги, готуйтеся. Нас чекають жаркі часи.

Окей, колеги, тоді я, давайте так, я ставлю, якщо немає інших запитань. Я бачу, Вадим включив звук. Була пропозиція переходити до рішення.

ГАЛАЙЧУК В.С. Ні, це я... Це я очікую пропозицію до прийняття рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді ставлю на голосування проєкт Закону про ратифікацію Угоди про Позику на підтримку України між Україною як Позичальником та Національним банком України як Агентом Позичальника і Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, як Кредитором та Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (щодо отримання Україною макрофінансової допомоги в рамках Позики на підтримку України) (реєстраційний номер 0376; від, не повірите, 28 травня 2026 року) і пропоную рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому.

Хто за такий проєкт рішення, прошу, колеги, голосувати.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Климпуш-Цинцадзе теж – за.

Дякую. Рішення одностайне. Побачимо голосування в залі.

Колеги, порядок денний вичерпано. Зараз ми, попрошу секретаріат з врахуванням цієї дискусії дооформити аргументаційну частину, щоб ми

повністю виклали всі дані, які ми отримали від Мінфіну тут, і тоді зустрінемося в залі, і надішлемо це до всіх колег народних депутатів України.

Порядок денний вичерпано. Засідання закінчено. Дякую, колеги.